Raadsinformatiebrief

Datum	27 augustus 2024	Zaaknummer	2653069
		Portefeuille	Ruimtelijke ordening
			J.T. van Burgsteden
Onderwerp	Beleidsregel Mantelwonen Meierijstad (woonvorm vergelijkbaar met mantelzorg waarbij geen medische verklaring nodig is).		

Behandeling in commissie
Niet van toepassing

Kennisnemen van:
de beleidsregel Mantelwonen Meierijstad

Aanleiding
Mantelwonen
We zien steeds vaker verzoeken ingediend worden om in kleine kring, met name binnen de familie, elkaar te ondersteunen en samen op één erf te wonen. Ook zonder dat er al meteen sprake is van een langdurige ziekte of medische indicatie. Dit noemen wij “Mantelwonen”. In zijn algemeenheid gaat het bij mantelwonen om een woonvorm waarbij personen oprecht de bedoeling hebben om naar elkaar om te kijken en elkaar te helpen/bij te staan. Een familierelatie is hierbij geen vereiste.

De bestaande regelingen rondom (pré-)mantelzorgwonen voorzien hier niet in omdat daarbij altijd sprake moet zijn van een aantoonbare zorgbehoefte. Het mantelwonen-beleid is daarmee een aanvulling op de huidige mogelijkheden en maakt het mogelijk om op een informele manier bij elkaar te wonen zonder dat daar een medische noodzaak en/of verklaring voor nodig is.
Het mantelwonen-beleid vervangt hiermee het pré-mantelzorgbeleid omdat met een ruimere regeling hetzelfde doel wordt bereikt.

Toetsingskader mantelwoonbehoefte
In de beleidsregel ‘Mantelzorgwoningen Meierijstad’ hebben we eerder vastgelegd hoe we als gemeente de voorwaarden voor een mantelzorgbehoefte interpreteren waaronder een mantelzorgwoning vergunningvrij kan worden gebouwd. Het gaat dan in het bijzonder om de voorwaarden rondom de medische verklaring. Deze voorwaarden waaraan een verklaring voor een mantelzorgbehoefte dient te voldoen zijn uit de beleidsregel ‘Mantelzorgwoningen Meierijstad’ onveranderd overgenomen in de nieuwe beleidsregel ‘Mantelwonen Meierijstad’.

Kernboodschap

Beleidsregel Mantelwonen Meierijstad

Met de beleidsregel ‘Mantelwonen Meierijstad’ geven we invulling aan het collegewerkprogramma ‘Thuis in Meierijstad 2023-2026’. Hierin is opgenomen dat we onderzoeken hoe we het mantelzorgbeleid verder kunnen versoepelen. Met de beleidsregel die nu voorligt wordt mogelijk gemaakt om op een informele manier bij elkaar te wonen zónder dat daar een medische noodzaak en/of verklaring voor nodig is. Het mantelwonen-beleid vervangt ook het pré-mantelzorgbeleid omdat met een ruimere regeling hetzelfde doel wordt bereikt.

We verruimen met deze beleidsregel de gebruiksmogelijkheid van een bijbehorend bouwwerk of inpandige voorziening voor maximaal 15 jaar ten behoeve van mantelwonen. We verruimen niet de bebouwingsmogelijkheden. Voor wat betreft overig gebruik en bebouwingsmogelijkheden sluiten we aan bij de bestaande vergunningsvrije en vergunningsplichtige regelingen. Dit betekent dat:

- voor het gebruik ten behoeve van mantelwonen altijd een omgevingsvergunning nodig is;
- voor de activiteit bouwen (het bouwen en/of plaatsen) niet altijd een omgevingsvergunning nodig is. Dit hangt af of aan de voorwaarden voor een vergunningsvrij bouwwerk wordt voldaan.

Toetsingskader mantelwoonbehoefte

In de beleidsregel ‘Mantelzorgwoningen Meierijstad’ hebben we eerder vastgelegd hoe we als gemeente de voorwaarden voor een mantelzorgbehoefte interpreteren waaronder een mantelzorgwoning vergunningvrij kan worden gebouwd. Het gaat dan in het bijzonder om de voorwaarden rondom de medische verklaring. Dit is belangrijk omdat toezicht en handhaving vaak pas achteraf plaatsvindt: als de (al dan niet vergunningvrije) mantelzorgwoning al is gerealiseerd. Daarom is het goed om vooraf duidelijk te zijn in hoe we als gemeente met deze voorwaarden omgaan. Deze voorwaarden waaraan een verklaring voor een mantelzorgbehoefte dient te voldoen zijn uit de beleidsregel ‘Mantelzorgwoningen Meierijstad’ onveranderd overgenomen in de nieuwe beleidsregel ‘Mantelwonen Meierijstad’.

Communicatie

Na vaststelling zal de beleidsregel worden gepubliceerd en in werking treden. De beleidsregel wordt verwerkt in een korte tekst op de gemeentelijke website om de burger proactief te informeren. Ook wordt de beleidsregel toegelicht in een persbericht.

Participatie

Het opstellen van dit beleid is in nauwe samenspraak geweest met interne vakdeskundigen en externe belanghebbenden. Intern is zorgvuldig afgestemd met de collega’s van Verkeer, GOeP, VTH, Sociaal Domein, Duurzaamheid, Juridische Zaken, Burgerzaken, Gegevensbeheer, WOZ-heffen en invorderen, Stedenbouw, Openbaar Gebied en Wonen. Extern is afgestemd met de Seniorenraad, de adviesraad Sociaal Domein (ASD), de provincie en corporaties. De waardevolle inbreng heeft uiteindelijk geleid tot het stuk dat nu voorligt.

Duurzaamheid

Met deze beleidsregel verruimen we enkel het gebruik van bijbehorende bouwwerken maar niet de bebouwingsmogelijkheden. De invloed op duurzaamheidsaspecten zijn beperkt. Met name op het onderdeel ‘people’ scoort mantelwonen positief. Hieronder in diagramvorm een samenvatting van de duurzaamheidsscan. De volledige duurzaamheidsscan is in bijlage 3 opgenomen.

People

Planet

Profit

Financiën
Voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een mantelwoonvoorziening zijn leges verschuldigd. Ook wordt er een nadeelcompensatie overeenkomst (vanaf 1-1-2024, voorheen planschadeovereenkomst) met de aanvrager gesloten. Hiermee is het verhaal van kosten verzekerd.

Planning
De beleidsregel kan na publicatie meteen worden toegepast.
Het is wenselijk om het toetsingskader van de beleidsregel zo spoedig mogelijk te verwerken in het omgevingsplan. Na verwerking kan vervolgens een omgevingsvergunning worden verleend met een binnenplanse omgevingsactiviteit (OPA). Tot die tijd wordt vergunning verleend met een buitenplanse omgevingsactiviteit (BOPA). Voor beide is de reguliere procedure van toepassing echter geldt voor een binnenplanse omgevingsactiviteit (OPA) een aanzienlijk lager legestarief (respectievelijk €450,00 (OPA) en €899,00 (BOPA), prijspeil 2024).

Bijlage(n)
1. Beleidsregel ‘Mantelwonen Meierijstad’;
2. Beleidsregel ‘Mantelzorgwoningen Meierijstad’;
3. PPP-duurzamheidsscan.

Ter inzage documenten
1. Beleidsregel ‘Mantelwonen Meierijstad’.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

De burgemeester,

ir. C.H.C. van Rooij